

ปัจจัยหนุนเสริมในการบริหารทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากร
สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

SUPPORTING FACTORS FOR PERSONAL FINANCIAL MANAGEMENT
OF PERSONNEL OFFICE OF THE AGRICULTURAL MUSEUM
IN HONOR OF HIS MAJESTY THE KING (PUBLIC ORGANIZATION)

สุภรัตน์ ปานผดุง¹ และ ชเนตตี พุ่มพุกษ์²
Suparut Panphadung¹ and Chanattee Poompruk²

Received 4 October 2022

Revised 27 June 2023

Accepted 29 November 2023

บทคัดย่อ

บทความวิชาการ เรื่อง ปัจจัยหนุนเสริมในการบริหารทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) จัดทำขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า และสรุปผลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลมาจากแหล่งความรู้พื้นฐานข้อมูลที่ได้รับการเผยแพร่แล้ว บทความทางวิชาการ บทความวิจัย หนังสือ ตำรา และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยหนุนเสริมในการบริหารทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้มีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงในการบริหารทางการเงินส่วนบุคคล ทั้งนี้การบริหารการเงินของแต่ละบุคคลอาจมีวิธีการที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสม ซึ่งสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ทราบถึงการบริหารการเงินแบบใดที่เหมาะสมกับตนเอง และเป็นแนวทางในการวางแผนการเงินในอนาคตได้อีกด้วย

คำสำคัญ: การเงินส่วนบุคคล การบริหารการเงิน บุคลากรสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

Abstract

Academic Article on Supporting Factors in Personal Financial Management of Personnel of the Office of the Agricultural Museum in Honor of His Majesty the King (Public Organization) prepared from studies, research and conclusions obtained from data collection from knowledge sources on published databases. Academic articles, journal articles, books,

¹ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

Office of the Agricultural Museum in honor of His Majesty the King (Public Organization)

² คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Faculty of Management Sciences, Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Corresponding Author Email: Chanattee.m@gmail.com

textbooks and research related to wise personal financial management. To be a guideline for effective living Have stability in personal financial management However, individual financial management may have different methods as appropriate. which can study more information in order to know which type of financial management is suitable for themselves and it can also be a guideline for financial planning in the future.

Keywords: Personal Finance, Financial Management, Personnel of The Office of The Agricultural Museum in Honor of His Majesty The King (Public Organization)

บทนำ

การวางแผนการเงินเป็นเครื่องมือที่ช่วยเตรียมความพร้อมและนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงินซึ่งควรเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออม และการใช้เงินอย่างสมเหตุผลตั้งแต่วัยเด็กเพื่อบ่มเพาะวินัยทางการเงินไว้ก่อน เมื่อเข้าสู่วัยทำงานก็จำเป็นต้องรู้วิธีการวางแผนการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับการออมเงินตามเป้าหมายและรายจ่ายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เมื่อมีครอบครัวก็จำเป็นต้องดูแลทั้งตนเองและคนในครอบครัว ทำให้ความรับผิดชอบและภาระทางการเงินยิ่งเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญมากขึ้น แม้กระทั่งเมื่อเกษียณอายุ ก็ยังต้องวางแผนการเงิน เพราะเป็นวัยที่มีรายได้ลดลง แต่ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ยังคงอยู่ หรืออาจสูงขึ้นในบางหมวด เช่น การรักษาพยาบาล ซึ่งหากไม่มีการวางแผนที่ดีก็อาจเกิดปัญหาได้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565) จากคำกล่าวที่ว่า “การบริหารการเงินควรเป็นเรื่องของคนที่มีเงินเหลือเท่านั้นหรือสำหรับคนที่รายได้ไม่พอกับรายจ่ายต้องเรียนรู้การบริหารการเงินหรือไม่ และหากต้องการบริหารการเงินด้วยตนเองต้องทำอะไร” (ณัฐ เลิศมงคล, 2563) ด้วยเหตุผลประการสำคัญที่ผู้คนจำเป็นต้องวางแผนการเงิน ทำให้การบริหารการเงินเปรียบเสมือนกับการบริหารจัดการชีวิต นิพนพิชญ์ โกวทิวนิชกานนท์ (2558) ชี้ให้เห็นว่า เงินนั้นเสมือนเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ การบริหารการเงินช่วยให้เกิดการวางแผนการดำเนินชีวิตในอนาคต นำไปสู่ความสามารถในการบริหารการเงินและใช้จ่ายใช้สอยอย่างมีความสุขเมื่อถึงวัยเกษียณ (ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน), 2564ก) การดำเนินชีวิตโดยไม่มีการวางแผนการเงิน มีผลกระทบกับชีวิต เงินไม่พอใช้ ต้องใช้เงินเดือนชนเดือน ไม่มีเงินเก็บออมติดหนี้บัตรเครดิต ขาดการต่อยอดด้านการลงทุนให้เงินงอกเงย ขาดแหล่งเงินสำรองเพื่อการใช้จ่าย ขาดความมั่นคงในชีวิตหลังวัยเกษียณ อาจเพราะว่าในหลักสูตรการศึกษาไม่เคยให้ความรู้กับเด็ก ทำให้เมื่อเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่แล้ว หลายคนจึงไม่สามารถจัดการเรื่องการเงินได้ดั่งนึก เมื่อทำงานได้เงินเดือนก้อนแรกแล้วจึงไม่รู้ว่าควรจัดการอย่างไรดี ปัญหานี้สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคนทำให้ส่งผลต่อชีวิตได้ในระยะยาว เพราะในโลกของการทำงานนั้นไม่ได้หยุดอยู่ที่ 5 ปี หรือ 10 ปี หลังจากจบการศึกษาและเริ่มทำงานแล้วไปจนถึงวัยชราต่างหากที่เป็นโลกของความเป็นจริงที่คนเราจะต้องทำงานหาเงินพร้อมกับการใช้ชีวิตไปอีกอย่างน้อย 40 ปี จึงจะเข้าสู่วัยเกษียณ และแม้หลังจากเกษียณแล้วก็ตามก็ยังต้องจัดการเรื่องเงินอีกมาก คนเราจึงควรจัดการเรื่องการใช้เงินให้เหมาะสม และควรจะมีการส่งเสริมความรู้ด้านนี้เป็นอย่างยิ่ง (TechToro, 2566)

ดังนั้นการเรียนรู้การบริหารการเงินส่วนบุคคลจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนควรให้ความสนใจ เพื่อให้มีการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ความรู้ความเข้าใจทางการเงินในชีวิตประจำวันอย่างครบรอบรู้และเฉลียวฉลาด รู้จักจัดลำดับความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจทางการเงิน ตลอดจนจนสามารถบริหารการเงินในชีวิตประจำวันและแก้ไขปัญหาทางการเงินที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555)

การบริหารการเงินส่วนบุคคลของบุคลากร

การบริหารการเงินส่วนบุคคลของบุคลากร ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย “เงิน” เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้บุคคลได้รับในสิ่งที่ตนหวังไว้ โดยเริ่มต้นวางแผนการเงินสำหรับตนเองและครอบครัวเสียแต่เนิ่นๆ แล้วยอมทำให้ทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตได้ ซึ่งมีแนวคิดหลากหลายทางวิชาการที่รวบรวมไว้ดังต่อไปนี้

รัชนีกร วงศ์จันทร์ (2555) กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้วิธีการบริหารจัดการเงิน หรือการวางแผนการเงินส่วนบุคคล มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้บุคคลมีความฉลาดทางการเงินอันประกอบด้วยทักษะสำคัญทางการเงิน คือ การรู้จักหาเงิน (How to earn) การรู้จักออมเงิน (How to save) การรู้จักใช้เงิน (How to spend) และการรู้จักทำให้เงินออกเงย (How to invest) ทั้งนี้การขาดทักษะข้อใดข้อหนึ่งยอมทำให้สมดุลทางการเงินสูญเสียไป และในที่สุดก็จะกลายเป็นปัญหาทางการเงินที่บั่นทอนความสุขในชีวิตไปไม่รู้จบ สอดคล้องกับ สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2556) กล่าวไว้ว่า การบริหารการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การบริหารทรัพยากรทางการเงินที่บุคคลมีอยู่หรือได้มา ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย คือให้ได้รับความมั่นคงของบุคคลและครอบครัว จะนำมาซึ่งความสุขและความมีเสถียรภาพทางการเงินของบุคคล การบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ซึ่งความหวังของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไป ในความต้องการของบุคคล “เงิน” จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้บุคคลได้รับในสิ่งที่ตนหวังไว้ ดังนั้นการเรียนรู้การจัดระเบียบการเงินของตนเองและครอบครัวให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลได้นั้น ต้องเริ่มต้นที่การวางแผนสำหรับตนเองและครอบครัว จึงจะทำให้ทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิต รวมไปถึงแนวคิดของ สุขใจ น้ำผุด และ อนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม (2555) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการเงินส่วนบุคคล หมายถึงการบริหารทรัพยากรทางการเงินที่บุคคลมีอยู่หรือได้มา (Personal Financial Resources) ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ที่ดีที่สุดคือให้บุคคลได้รับความมั่งคั่งสูงสุดอันจะนำมาซึ่งความผาสุกและความมีเสถียรภาพทางการเงินของบุคคล รวมไปถึงแนวคิดการบริหารทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรของ มนต์ทนา คงแก้ว และคณะ (2557) ที่ให้คำจำกัดความว่าเป็นการบริหารการเงินส่วนบุคคล การจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการรู้จักจัดหาเงินเข้ามาและใช้จ่ายออกไปอย่างเหมาะสมเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

จึงกล่าวได้ว่า การบริหารการเงินหรือการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เป็นการวางแผนการใช้จ่ายเงินที่กำหนดแนวทางการใช้จ่ายเงินไว้เพื่อให้เพียงพอกับรายได้ พร้อมทั้งมีเงินเหลือเก็บออมสำหรับการใช้จ่ายเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินหรือยามจำเป็น ความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้บุคคลมีความฉลาดทางการเงินอันประกอบด้วยทักษะสำคัญทางการเงิน การรู้จักการหาเงิน การออมเงิน การรู้จักใช้เงิน การทำให้เงินออกเงย ซึ่งบุคคลแต่ละบุคคลจะมีการบริหารการเงินที่แตกต่างกัน อาจขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของบุคคลนั้น ความหวังของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันไป เงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้บุคคลได้รับในสิ่งที่ตนหวังไว้ ดังนั้นการเรียนรู้การบริหารการเงินให้มีประสิทธิภาพ นับเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จทางการเงิน

กาญจนา หงษ์ทอง (2551) ได้กล่าวไว้ว่าการบริหารทรัพยากรทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความมั่งคั่ง ใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และทำให้มีความสุขในการใช้เงิน จำเป็นต้องอาศัยการวางแผนที่ดี

1. แผนการออม บุคคลควรทำการศึกษาช่องทางในการออมให้รอบด้านที่มากกว่าการฝากธนาคาร ไม่ว่าจะเป็นพันธบัตร สลาก สหกรณ์ แล้วเลือกช่องทางที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งแต่ละช่องทางในการออมก็จะมีความเสี่ยงที่ต่างกัน เช่น ผลตอบแทนที่สูงก็จะมาพร้อมกับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นเสมอ ที่สำคัญต้องทำการออมอย่างพอเหมาะพอดี และสอดคล้องกับเงื่อนไขทางการเงิน เพื่อไม่ให้รู้สึกว่าการออมเป็นภาระ และสามารถทำการออมได้อย่างสม่ำเสมอ

2. แผนการลงทุน บุคคลจะต้องไม่ลืมกฎการกระจายความเสี่ยงเช่นเดียวกับการออม คือ เลือกลงทุนในช่องทางที่มีความเสี่ยงในระดับที่รับได้ แล้วศึกษาข้อดีข้อเสียของการลงทุนนั้นอย่างรอบด้าน ซึ่งแผนการลงทุนในแต่ละปีก็อาจจะถูกปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และตัวแปร ในช่วงนั้น ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์การลงทุน เช่น ถ้าหากบุคคลไม่ชอบเผชิญหน้ากับความผันผวนที่อาจจะเกิดขึ้นในระยะสั้น ก็ควรจะมุ่งลงทุนระยะยาวเพราะการลงทุนระยะยาวเป็นหลักของการลงทุนที่จะทำให้เงินของบุคคลงอกเงยได้อย่างยั่งยืน

3. แผนการบริหารหนี้ แผนนี้มีความจำเป็นที่จะต้องทำเพื่อปลดปล่อยภาระหนี้สิน โดยจะเริ่มต้นด้วยการที่บุคคลต้องรู้เรื่องหนี้ก่อนว่ามีหนี้รวมทุกประเภททั้งหมดเท่าไร เมื่อตั้งใจจะสะสางหนี้ก้อนเดิม ต้องหยุดสร้างหนี้ก้อนใหม่หรืออย่าสร้างหนี้เพิ่ม สำคัญที่สุดคือต้องรู้จักใช้จ่าย และควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น รมัตระวังการใช้จ่ายให้มากขึ้น และหาวิธีปลดหนี้อย่างค่อยเป็น ค่อยไป จัดลำดับความสำคัญของหนี้ที่ต้องเร่งชำระก่อนหลัง

4. แผนบริหารความเสี่ยง ไม่มีใครสามารถป้องกันความเสี่ยงทุก ๆ อย่างที่จะต้องเผชิญในชีวิตได้ แต่ก็มีหนทางที่จะสามารถป้องกันความเสี่ยงทางการเงินได้ ซึ่งความเสี่ยงทางการเงินที่สำคัญ ๆ นั้นเกิดจากการเกิดอุบัติเหตุ ความเจ็บป่วย และความตาย ความเสี่ยงเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นจะสร้างความสูญเสียทางการเงินเป็นอย่างมาก ดังนั้นบุคคลจึงควรวางแผนบริหารความเสี่ยงไว้ด้วย โดยการทำประกันชีวิต เพื่อไม่เป็นการสร้างภาระให้กับคนที่อยู่ข้างหลัง หรือสร้างความเสี่ยงทางการเงินให้กับครอบครัว

5. แผนเกษียณ ด้วยเทคโนโลยี และความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ ทำให้มีการคาดการณ์ว่าในอนาคต อายุเฉลี่ยของคนไทยจะยืนยาวขึ้น ทำให้บุคคลต้องวางแผนการเงิน เพื่อวัยเกษียณ เป็นการรับมือกับช่วงชีวิตที่ยาวขึ้น ที่จะต้องใช้เงินมากขึ้น เนื่องจากชีวิตในช่วงนี้ จะไม่มีรายได้ประจำที่เคยได้รับ สุขภาพร่างกายก็เริ่มถดถอยลง ทำให้ต้องมีเงินจำนวนมากไว้ใช้จ่ายตอนแก่ จึงต้องมีการวางแผนที่จะมีเงินเพื่อเตรียมไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาพยาบาลในยามแก่ชราหรือในยามที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ นอกจากนี้การกำหนดจำนวนเงินทุนในอนาคต บุคคลควรทราบระยะเวลาก่อนจะถึงช่วงเกษียณอายุ เพื่อกำหนดเงินออมสะสมได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากอาชีพที่แตกต่างกันย่อมมีแผนการทางการเงินในอนาคตที่ต่างกัน (รุจิพรรณ พรรัตน์พิทักษ์, 2564)

6. วางแผนภาษีอากร ผู้มีรายได้จำนวนมาก วางแผนลดภาษีอย่างชาญฉลาด หลังจากที่พบว่าส่วนใหญ่เสียภาษีมากเกินไปเกินเหตุอันควร เนื่องจากไม่ได้ทำการศึกษาล่วงหน้า ทั้งที่มีหลากหลายช่องทางที่จะช่วยในการประหยัดภาษีได้ และรัฐก็เปิดโอกาสให้ใช้สิทธิตามกฎหมายได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นประกันทุกรูปแบบ ผ่อนชำระค่าบ้าน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund) และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund) เป็นต้น ซึ่งหากบุคคลทำการวางแผนไว้เป็นอย่างดีก็จะพบว่าสามารถช่วยประหยัดภาษีได้เยอะในแต่ละปี และถือว่าเป็น เสียตายสำหรับอีกหลายคน ที่แม้จะมุ่งมั่นกับการออมและการลงทุน ภายใต้กลยุทธ์ทุกรูปแบบ แต่กลับมองข้ามปัจจัยที่มีผลกระทบโดยตรงนั่นคือ การเสียภาษี

อย่างไรก็ตามสำหรับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่ดีจะเป็น ตัวกำหนดทิศทาง และการตัดสินใจทางการเงิน เพื่อให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้ (กาญจนา หงส์ทอง, 2551) หากบุคคลใดเริ่มต้นทำการวางแผนทางการเงินเร็ว มีการปฏิบัติตามอย่างมีวินัย และสม่ำเสมอแล้ว บุคคลนั้นก็จะยอมเข้าใจถึงความมีอิสรภาพทางการเงินได้มากขึ้น แผนการเงินหลัก ๆ ที่สำคัญและควรวางแผนเริ่มปฏิบัติ

นอกเหนือจากนั้นในทางทฤษฎีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เปรียบเสมือนการวาดภาพชีวิตในอนาคต หากต้องการมีชีวิตที่ไม่ลำบาก มั่นคง และสุขสบาย การวางแผนที่ดีจะช่วยให้ภาพเหล่านั้นชัดเจน

ยิ่งขึ้น นอกจากนี้เชื่อว่าทุกคน ต่างมีความใฝ่ฝันไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ มีระยะใกล้หรือไกล ความฝันเหล่านั้นต่างต้องการการวางแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (ทิพติญา มณีบุตร, 2564) อีกทั้งการวางแผนการเงินที่ดีจะช่วยทุกคนจากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นระหว่างทางไปยังชีวิตในอนาคตที่มุ่งหวัง อาจกล่าวได้ว่า การวางแผนการเงินก็เท่ากับการวางแผนชีวิต วิธีการในการวางแผนการเงินนั้นมีอยู่มากมายหลายคนอาจเข้าใจว่าเป็นเรื่องของการควบคุมค่าใช้จ่าย การเก็บออมเพียงเท่านั้น ซึ่งที่จริงแล้ว เรื่องเหล่านั้นเป็นส่วนสำคัญเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น หากจะวางแผนการเงินให้มีประสิทธิภาพได้ผลจริง ยังมีเรื่องอื่นที่ต้องเข้าใจและให้ความสำคัญอยู่ด้วย (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2563) การวางแผนการเงินส่วนบุคคลมีการแบ่งรูปแบบการวางแผนที่หลากหลายในบทความนี้จะนำเสนอการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามระยะเวลา และการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามวิธีการ โดยการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามระยะเวลา (ศิรินุช อินละคร, 2550) อาจใช้การกำหนดเป้าหมายทางการเงินโดยกำหนดตามระยะเวลา (1) เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น (Short Term Financial Goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคล สามารถทำให้สำเร็จได้ภายในระยะเวลาสั้น ๆ นั่นคือไม่เกิน 1 ปี เช่น ฤดูร้อนนี้ต้องการซื้อเครื่องปรับอากาศ ต้องการเก็บเงินไปเที่ยวต่างจังหวัด (2) เป้าหมายทางการเงินระยะยาว (Long Term Financial Goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคล ต้องการใน 5 – 20 ปีข้างหน้า หรือเป็นเป้าหมายที่บุคคลต้องใช้เวลานานในการสะสมเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น ต้องการเก็บเงินไว้ใช้หลังเกษียณ ต้องการเก็บเงินไว้เป็นทุนการศึกษาบุตรในอนาคต เป้าหมายระยะยาวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากในอนาคตภาวะและเหตุการณ์ต่าง ๆ อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไป เช่น ภาวะเศรษฐกิจรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงความต้องการของบุคคล เช่น บุคคลตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะซื้อบ้านเดี่ยวราคา 2 ล้านบาท ในอีก 5 ปีข้างหน้า เมื่อเวลาผ่านไปภาวะเศรษฐกิจตกต่ำลงทำให้บุคคลมีรายได้น้อยลง ดังนั้นบุคคลอาจจะเปลี่ยนเป้าหมายจากบ้านที่มีราคา 2 ล้านบาท เป็นบ้านที่มีราคาต่ำกว่า

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) (2564) ได้เสนอแนวทางการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในแต่ละช่วงวัย มาจากการใช้ชีวิตและเป้าหมายของแต่ละบุคคล รวมทั้งการบริหารการลงทุนในแต่ละช่วงอายุที่แตกต่างกันออกไป การยอมรับความเสี่ยงในแต่ละช่วงอายุนั้นก็ไม่เหมือนกัน จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนตามช่วงวัย ประกอบด้วย

(1) การวางแผนการเงินสำหรับวัยก่อนทำงาน ในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาเล่าเรียน ที่มาของรายได้ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะการพึ่งพาคุณพ่อคุณแม่เพราะยังไม่มีรายได้เป็นของตัวเองและในขณะที่เดียวกันคนในวัยนี้ส่วนมากจะยังไม่มีภาระหนี้สิน โดยเป้าหมายในการใช้จ่ายส่วนใหญ่ของคนในวัยนี้ก็คือเพื่อซื้อของใช้ส่วนตัว ดังนั้นการวางแผนทางการเงินที่สำคัญของคนในวัยนี้ก็ควรเน้นการสร้างวินัยการออมเพื่ออนาคตที่มั่นคง เพราะหากคนวัยนี้มีวินัยการออมที่ดีแล้ว จะทำให้ในช่วงอายุถัดไป สามารถวางแผนทางการเงินได้ง่ายและเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ ในส่วนการวางแผนการลงทุนของคนในช่วงนี้จะเน้นเป็นการฝากเงินไว้กับธนาคารทั้งในรูปแบบออมทรัพย์ หรือฝากประจำเพราะยังไม่มีเงินลงทุนมากนัก

(2) การวางแผนการเงินสำหรับช่วงวัยเริ่มทำงาน สำหรับวัยเริ่มทำงานนี้เป็นวัยเริ่มต้นของการมีภาระหน้าที่ และมีรายได้เป็นของตนเอง ซึ่งแน่นอนว่าเมื่อเริ่มต้นการทำงาน ก็จะมีเงินเดือนหรือรายได้เข้ามา อาจจะยังไม่สูงมากนักแต่ก็เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่จะสามารถเก็บออมเพื่อนำเงินไปลงทุนต่อได้ ทั้งนี้ในส่วนของค่าใช้จ่าย หรือภาระหนี้สินของคนในวัยนี้อาจยังไม่สูงมากนักเช่นกัน เพราะเป็นวัยที่เพิ่งเริ่มสร้างเนื้อสร้างตัว โดยเป้าหมายในการใช้จ่ายส่วนใหญ่ของคนในวัยนี้ก็คือการซื้อสินค้าที่ทันสมัยตามกระแส การท่องเที่ยวเปิดประสบการณ์ ซื้อของใช้ส่วนตัว หรือซื้อรถยนต์ที่มีมูลค่าไม่แพงมาก ดังนั้นการวางแผนการเงินของคนในวัยนี้จะต้องเน้นให้ความสำคัญกับกลยุทธ์การบริหารเงิน โดยจะต้องมีการบริหารค่าใช้จ่ายและรายได้ให้เพียงพอ

สามารถมีเงินเก็บออมเพื่อนำไปลงทุนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ในส่วนการวางแผนการลงทุนของคนในช่วงวัยนี้ เนื่องจากยังมีระยะเวลาในการหารายได้เพิ่มอีกนาน

(3) การวางแผนการเงินสำหรับวัยเริ่มสร้างครอบครัว สำหรับคนที่อยู่ในช่วงอายุนี้เป็นวัยที่ต้องเพิ่มพูนความมั่งคั่งให้กับตนเองและเริ่มที่จะสร้างครอบครัว โดยมีรายได้และรายจ่ายอยู่ในระดับสูงและหน้าที่การงานของคนในวัยนี้กำลังก้าวหน้า โดยเป้าหมายในการใช้จ่ายส่วนใหญ่ของคนในวัยนี้จะมุ่งไปที่การสร้างครอบครัว และออมเงินไว้เพื่ออนาคต อีกทั้งกำลังมองหาสินทรัพย์ที่ใหญ่ขึ้น อยากรับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นการวางแผนการเงินของคนในวัยนี้จะต้องให้ความสำคัญกับความเสี่ยงที่กำลังเผชิญ และที่สำคัญคือปัญหาเรื่องสุขภาพและอุบัติเหตุ ด้วยเหตุนี้การวางแผนการเงินจึงควรต้องกระจายความเสี่ยง เพราะมีภาระทางการเงินสูงขึ้น และควรเพิ่มในส่วนของแผนภาษี แผนการออมและการลงทุนเพื่อวัยเกษียณ

(4) การวางแผนการเงินสำหรับวัยการงานมั่นคง ในวัยนี้เป็นวัยที่หน้าที่การงานและฐานะทางการเงินมีความมั่นคงแล้ว และส่วนใหญ่จะมีรายได้สูง ในขณะที่ภาระทางการเงินเริ่มลดลง ลักษณะส่วนใหญ่ของคนในวัยนี้จะหันมาใส่ใจเรื่องสุขภาพมากขึ้น โดยเป้าหมายในการใช้จ่ายส่วนใหญ่ของคนในวัยนี้จะเป็นเรื่องของการวางแผนการศึกษาให้กับบุตร ซึ่งต้องรักษาความมั่นคงทางการเงินและยังจะต้องระวังเรื่องการก่อหนี้ รวมถึงปัญหาสุขภาพและอุบัติเหตุอีกด้วย ที่สำคัญคนในวัยนี้จะต้องให้ความสำคัญกับการวางแผนเกษียณเพราะเหลือระยะเวลาในการหารายได้อีกไม่นาน ดังนั้น การวางแผนการเงินสำหรับคนในวัยนี้นั้น จะเน้นเรื่องการวางแผนภาษีและการวางแผนเกษียณอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะต้องมีการกระจายการลงทุน และเริ่มลดสัดส่วนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงลง

(5) การวางแผนการเงินสำหรับวัยเกษียณอายุ สำหรับคนที่อยู่ในช่วงอายุนี้เป็นวัยของผู้ที่กำลังจะก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งจะไม่มียาได้ประจำ ในขณะที่ภาระทางการเงินก็ลดลง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องค่าใช้จ่ายประจำวันและค่ารักษาสุขภาพ โดยเป้าหมายทางการเงินส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการมองหารายรับเพื่อนำมาใช้จ่ายประจำวัน การท่องเที่ยวพักผ่อนและเก็บออมไว้ให้ลูกหลาน อีกทั้งให้ความสำคัญในการวางแผนเพื่อส่งมอบทรัพย์สินไปให้ลูกหลานด้วย ดังนั้น สำหรับรายรับจากการวางแผนการเงินในวัยนี้ จะมาจากเงินบำนาญ บำนาญ เงินออม และผลตอบแทนจากการออมและการลงทุนตั้งแต่วัยทำงานด้วยเหตุนี้หากต้องการลงทุนเพื่อเพิ่มรายได้ การวางแผนทางการเงินจึงต้องเน้นผลิตภัณฑ์การเงินที่มีความเสี่ยงต่ำเพื่อรักษาเงินต้น แต่ยังสามารถสร้างผลตอบแทนสม่ำเสมอ

อีกทั้ง การวางแผนทางการเงินเปลี่ยนตามวิธีการวางแผนทางการเงินด้วยปิรามิดทางการเงินเป็นแผนภาพปิรามิดการเงิน (Financial Planning Pyramid) ที่ช่วยให้เราเห็นความสำคัญและลำดับขั้นตอนในการวางแผนการเงินอย่างง่าย ๆ แต่ครอบคลุมและใช้ได้จริง โดยสิ่งที่เราจะต้องให้ความสำคัญมากที่สุดจะเรียงจากฐานปิรามิดขึ้นไปยังยอดปิรามิด ซึ่งหมายความว่า เราต้องสร้างฐานให้แน่น ให้มั่นคงเสียก่อน จากนั้นจึงค่อยค่อยยอดขึ้นไปสู่เป้าหมาย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) (2564ก) อธิบายได้ว่า (1) บริหารจัดการรายรับและรายจ่าย (Revenue - Expense Management) ซึ่งเป็นเรื่องพื้นฐานที่สุดสำหรับการวางแผนทางการเงิน เพราะหมายถึงการรู้จักสถานะทางการเงินของตนเอง และการจัดการรายรับและการใช้จ่ายของตนเอง ถือเป็นเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับโอกาสและความท้าทายในอนาคต (2) บริหารความเสี่ยง (Risk Management) ถือเป็นเตรียมตัวเช่นเดียวกับการบริหารการเงิน เพียงแต่เป็นการเตรียมตัวในระดับที่สูงกว่า นั่นคือ การลดความเสี่ยงและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นระหว่างทางไปสู่ชีวิตและเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งสิ่งที่ต้องทำเพื่อป้องกันความเสี่ยง เช่น การเก็บเงินสำรองเผื่อฉุกเฉิน การทำประกันภัย ประกันสุขภาพ และประกันชีวิต รวมถึงการเก็บเงินเกษียณ เป็นต้น (3) เก็บออมและลงทุน (Saving and Investment) เมื่อเตรียมการเงินของตัวเองพร้อมและลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่าง ๆ แล้ว เราก็พร้อมที่จะทำตามเป้าหมาย

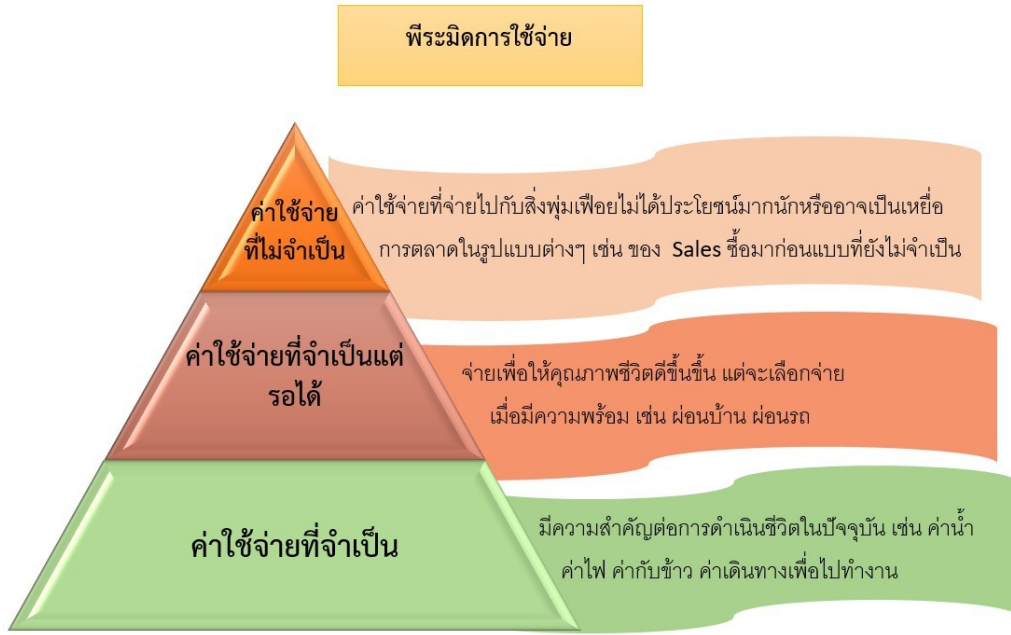
ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เช่น เก็บออมซื้อบ้าน เก็บออมท่องเที่ยว เก็บออมเพื่อสร้างครอบครัว หรือลงทุนเพื่อสร้างผลกำไรด้วยหลากหลายวิธีพร้อมรับความเสี่ยง เพราะได้เตรียมตัวจนมีสุขภาพการเงินที่แข็งแกร่ง (4) ส่งต่อความมั่งคั่งและมรดก (Wealth Distribution) หลังจากที่เราสร้างความมั่นคงและมั่งคั่งในชีวิต รวมทั้งบรรลุเป้าหมายได้อย่างที่ตั้งใจแล้ว อีกเรื่องที่ต้องวางแผนคือการบริจาค การช่วยเหลือผู้อื่น เพราะสำหรับบางคน อาจใช้จ่ายด้วยการบริจาคมามากจนเกินสมดุล ทั้งนี้ การเผื่อแผ่ความมั่งคั่งและช่วยเหลือผู้อื่นยังถือเป็นการเติมเต็มด้านจิตใจซึ่งช่วยให้ชีวิตสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังควรจัดการมรดกให้เรียบร้อยเพื่อคนที่เรารักและเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นภายหลัง

ภาพที่ 1 ปิรามิดการเงิน (Financial Planning Pyramid)

ที่มา: ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)

การจัดการวางแผนการเงินทั้ง 4 ชั้น (ตามภาพที่ 1) หากบุคคลากรรู้รายรับรายจ่ายของบุคคลอย่างละเอียด ก็จะสามารถคำนวณภาษีได้ การออมการลงทุน และการบริจาค เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการวางแผนการเงินของบุคคลากร สามารถอาศัยวิธีวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลได้โดยการสามารถเริ่มต้นการวางแผนให้รอบคอบรัดกุมได้ (สาธนี แก้วสีบ, ชัญญาพัทธ์ วิพัฒนานันทกุล และศตวรรษ บุษศิริ, 2564) การวางแผนรายจ่าย ถือเป็นหนึ่งในวิธีการที่ทำให้บุคคลได้ทบทวนสุขภาพทางการเงินของตนเองว่า กำลังใช้จ่ายเกินตัวอยู่หรือไม่ และจะปรับแผนการใช้จ่ายอย่างไรให้เหลือเงินไว้สำหรับการออมมากยิ่งขึ้น ซึ่งก่อนที่จะวางแผนจึงควรจำแนกประเภทรายจ่ายในแต่ละเดือน ตนเองหมดเงินไปกับเรื่องอะไรบ้าง โดยในบทความวิชาการนี้นำเสนอรูปแบบค่าใช้จ่ายออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ รายจ่ายที่จำเป็น รายจ่ายที่ไม่จำเป็น แน่นอนว่าความจำเป็นในการใช้จ่ายของแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกันออกไป และอาจมีรายละเอียดปลีกย่อยมากกว่า “จำเป็น” และ “ไม่จำเป็น” เราจึงขอแนะนำให้คุณลองสร้าง “พีระมิดการใช้จ่าย” ของตัวเองดูว่าสิ่งใดจำเป็นมาก หรือจำเป็นน้อย (ตามรูปภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 พีระมิดการใช้จ่าย

ที่มา: สารณี แก้วสืบ, ชัญญาพัทธ์ วิพัฒนานันท์กุล และศตวรรษ์บุพศิริ

จะเห็นได้ว่าฐานของพีระมิดคือค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและต้องถูกเติมเต็มจนแน่นเสียก่อนจึงจะตอบโจทย์กับปัจจัยพื้นฐานของการใช้ชีวิต ส่วนพีระมิดในขั้นต่อไปจะเป็นส่วนของค่าใช้จ่ายอื่นที่มีความจำเป็นรองลงมาจนสุดท้ายเป็นรายจ่ายเพื่อความสุขและความบันเทิงส่วนตัว หลังจากนั้นให้นำค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนมาจัดแบ่งประเภทตามรูปแบบของพีระมิดที่กำหนดไว้ แล้วพิจารณาว่า รายจ่ายที่ไม่จำเป็นของคุณในแต่ละเดือนมีสัดส่วนเป็นเท่าไร และคุณจะลดรายจ่ายนั้นลงได้มากหรือน้อยเพียงใด ด้วยการวางแผนรายจ่ายล่วงหน้า เพื่อพร้อมรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ดังเช่นในการวางแผนการเงินในภาวะวิกฤติ COVID-19 ที่ผ่านมานั้น เป็นเหตุปัจจัยที่ทุกคนปฏิเสธและหลีกเลี่ยงได้ยากลำบาก ดังนั้นการบริหารการเงินและการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ถ้าหากรู้ว่าชีวิตเต็มไปด้วยความไม่แน่นอน ทุกคนก็ควรจะใช้ชีวิตอย่างไม่ประมาท มีสติอยู่ตลอดเวลา การวางแผนทางการเงินจึงถือว่าเป็นแบบอย่างของการใช้ชีวิตของคนที่มีสติและปัญญา มีเหตุผลตาม 5 วิธีการ (อารียา ศรีธรรมนิตย์, 2565) ดังต่อไปนี้

วิธีที่ 1 สำนวจสินทรัพย์ เงินสำรองฉุกเฉิน ที่มีทั้งหมดเพื่อดูว่าเรามีสินทรัพย์อะไรบ้าง และอยู่ที่ใด เช่น เงินฝากธนาคาร สลากออมสิน ประกันชีวิต บ้าน ที่ดิน รถยนต์ ของใช้ส่วนตัว เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ

วิธีที่ 2 จัดการเรื่องหนี้สินไม่ให้เป็นภาระ บริหารจัดการหนี้ให้เหมาะสม สรุปรูหนี้สินทั้งหมดที่มี ไม่ว่าจะเป็นหนี้บ้าน หนี้รถ หนี้บัตรเครดิต มีมูลค่าคงเหลืออยู่เท่าไร อัตราดอกเบี้ยเป็นเท่าไร และมีภาระที่ต้องผ่อนชำระในแต่ละเดือนเท่าไร

วิธีที่ 3 จัดทำงบประมาณควบคุมการใช้จ่าย วางแผนการเงินด้วยการทำงบประมาณรายได้และค่าใช้จ่ายในอีก 6 - 12 เดือนข้างหน้า กำหนดสมมติฐานว่าหากสถานการณ์ยังอยู่แบบนี้ไปอีก 3 - 6 เดือน หากต้องออกจากงานแล้วขาดรายได้ หรือมีรายได้ลดลง ลองประเมินรายได้ และนำไปเทียบกับค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายในแต่ละเดือน

วิธีที่ 4 ใช้จ่ายอย่างมีสติ หยุดฟุ่มเฟือย ไม่ก่อหนี้เพิ่ม ถ้าสิ่งที่กำลังจะซื้อไม่จำเป็นจริง ๆ ณ เวลา นี้ แนะนำอย่าเพิ่งรีบซื้อ ลดรายจ่ายฟุ่มเฟือยต่าง ๆ งดกิจกรรมการท่องเที่ยว สังสรรค์หรือช้อปปิ้งให้แต่ละเดือน เหลือเพียงรายจ่ายที่จำเป็น จะได้เหลือเงินเพิ่มมากขึ้น

วิธีที่ 5 ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ใช้โอกาสนี้ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ที่จะช่วยเพิ่มพูนทักษะ และความสามารถให้กับตัวเอง รวมไปถึงหาช่องทางในการสร้างรายได้เสริม

นัยสำคัญที่ก่อให้เกิดประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565) ทำให้มีรายได้เพิ่มจากการออมและวางแผนภาษี การทราบที่มาที่ไปว่ามีรายได้และค่าใช้จ่ายอย่างไร ทำให้บุคคลสามารถจัดการเรื่องการออมได้อย่างถูกต้อง ซึ่งก็มีผลิตภัณฑ์ทางการเงินให้เลือกหลายอย่าง เช่น เงินฝากประจำ เงินฝากออมทรัพย์ ทองคำ อสังหาริมทรัพย์ การลงทุนในธุรกิจด้านอื่น หรือเป็นการซื้อกองทุนรวม ที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทนที่เปอร์เซ็นต์ต่อปีนั้น ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขและผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่บุคคลตัดสินใจ เลือก (ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน), 2565) อีกทั้งทำให้มองเห็นภาพรวมของรายได้และการจ่ายภาษี เพื่อที่จะได้แบ่งสรรปันส่วนเงินไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นได้ เช่น บริจาคเพื่อการกุศล การซื้อประกันชีวิตการซื้อ กองทุนรวม หรือการซื้ออสังหาริมทรัพย์ เพื่อใช้เป็นส่วนลดหย่อนค่าใช้จ่ายก่อนคำนวณภาษีได้

การวางแผนทางการเงินทำให้สามารถวางแผนการใช้ชีวิตในอนาคต ทำให้ทราบว่าเงินเหลือพอที่จะหาความสุขในชีวิต สิ่งเหล่านี้สามารถทำได้โดยการวางแผนทางการเงินเพื่อให้คุณจัดการเงินรายได้และ รายจ่ายอย่างเหมาะสมโดยยังคงมีความมั่นคงทางการเงินรองรับเมื่อเห็นประโยชน์ที่สำคัญของการวางแผน ทางการเงินส่วนบุคคลแล้ว เชื่อว่าหลายคนคงจะต้องหันกลับมาตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องวางแผน ทางการเงินอย่างจริงจัง เพื่อให้สามารถลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นและรู้ว่าต้องหารายได้เพิ่มอย่างไรบ้างจึงจะ เพียงพอต่อรายจ่ายต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต (money hub, 2558) ปัจจุบันมีแหล่งความรู้มากมาย เกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เป็นตัวอย่างเพื่อนำมากำหนดเป้าหมายและบันทึกรายการทรัพย์สินใน แต่ละเดือนและแต่ละปีว่ามีมูลค่าทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นและลดลง ตลอดจนแสวงหาการลงทุนที่เป็นการเพิ่มแหล่ง รายได้และทรัพย์สินที่จะช่วยเสริมสร้างความอุ่นใจว่าจะมีเงินเพียงพอต่อการดำรงชีวิตเพื่อความสุขของตนเอง และครอบครัวต่อไปในอนาคต

สรุป

ปัจจัยหนุนเสริมในการบริหารทางการเงินส่วนบุคคล สามารถทำให้การบริหารจัดการเงินได้อย่าง เป็นระบบ ระเบียบ เห็นแนวทางในการวางแผนการเงินในอนาคต มีเงินใช้จ่ายในวัยเกษียณอายุ การเงินส่วนบุคคล การบริหารการเงิน การวางแผนทางการเงินแบบตามระยะเวลา การวางแผนทางการเงินแบบช่วงวัย การวางแผนทางการเงินเปลี่ยนตามวิธีการ ประโยชน์ของการบริหารการเงินส่วนบุคคล จึงเป็นสิ่งที่ควรศึกษา การบริหารจัดการเงินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เพื่อให้มีสภาพคล่อง มีเงินใช้จ่ายที่เพียงพอ ซึ่งไม่อาจ ทราบว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร จึงต้องมีการจัดทำงบประมาณใช้จ่ายล่วงหน้า ลดรายจ่ายและภาระการผ่อน รักษาสุขภาพ ลดความเสี่ยงค่าใช้จ่าย หารายได้เสริม รักษาวินัยทางการเงินโดยเริ่มปลูกฝังการออมตั้งแต่เด็ก เพื่อให้เกิดพฤติกรรมการออมโดยไม่รู้สึกรู้สึกลับ การบริหารการเงินอาจจะไม่ใช่ในรูปแบบการออมอย่างเดียว เสมอไป อาจจะเป็นรูปแบบการซื้อประกันสุขภาพซึ่งสามารถเป็นการออมเงินอย่างหนึ่ง และสามารถลดภาษี ได้ด้วย การซื้อที่อยู่อาศัยก็เป็นกรออมรูปแบบหนึ่ง ถึงแม้จะเป็นหนี้ แต่อย่างน้อยเราก็มีอสังหาริมทรัพย์ไว้ใน ครอบครัว และดอกเบี้ยสามารถลดหย่อนภาษีได้ อย่างไรก็ตามการวางแผนการใช้จ่ายให้เหมาะสมจะทำให้มี เงินใช้จ่ายเพียงพอ และการป้องกันความเสี่ยงทางการเงินก็เป็นแนวทางการมีชีวิตรอดของบุคคล เพื่อป้องกัน

เหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันและสร้างความมั่นคงของชีวิต ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่เหมาะสมจะทำให้เกิดความผาสุกในการดำเนินชีวิตสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา หงส์ทอง. (2551). *เช็มทิศการเงิน*. กรุงเทพฯธุรกิจ Bizbook.
- ณัฐ เลิศมงคล. (2563). *5 เทคนิคบริหารเงินในห้างอกเงย*. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ทิพติญา มณีบุตร. (2564). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่ออุปโภคและบริโภคต่อเดือน*. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน). (2563). *วิธีวางแผนการเงิน เพื่อความมั่นคงในอนาคต*. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน).
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน). (2564ก). *5 ขั้นตอนการวางแผนทางการเงินให้มั่นคงเห็นผลเป็นรูปธรรม*. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน).
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน). (2564ข). *วิธีวางแผนการเงินตามวัยฉบับใช้ได้ตลอดชีพ*. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน).
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน). (2565). *[เปรียบเทียบ] เงินฝากออมทรัพย์ vs กองทุนรวมตราสารหนี้*. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน).
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). *การวางแผนการเงิน*. ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- นิพิพฉมน์ โกวิทวิชกานนท์. (2558). *คู่มือปฏิบัติงานสำหรับนายหน้าประกันชีวิต*. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย.
- มนต์ทนา คงแก้ว และคณะ. (2557). *การบริหารการเงิน*. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.
- รัชนิกร วงศ์จันทร์. (2555). *การบริหารการเงินส่วนบุคคล* (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- รุจิพรรณ พรรตณพิทักษ์. (2564). *7 ความเสี่ยงสำคัญหลังเกษียณ*. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ศิรินุช อินละคร. (2550). *การเงินบุคคล*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สาธนี แก้วสืบ, ชัญญาพัทธ์ วิพัฒนานันทกุล และศตวรรษ บุษศิริ. (2564). *การวางแผนการเงินส่วนบุคคล*. นครนายก. กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ ส่วนการศึกษาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า.
- สุขใจ น้ำผุด และอนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม. (2545). *กลยุทธ์การบริหารการเงินส่วนบุคคล*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์. (2555). *การเงินส่วนบุคคล*. ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- อาริยา ศรีธรรมนิทย์. (2565). *การบริหารการเงินส่วนบุคคลในช่วงวิกฤติ*. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Money hub. (2558). *ประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล*. Money hub.
- TechToro. (2566). *วางแผนรับมือ 7 ความเสี่ยงหลังวัยเกษียณ*. FINNOMENA.